

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 116. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848262560/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Hauch, Stiftamtmandens Søn. Og her *Welhaven*. Lige op under det høje Fjeld boede *Nordahl Brun*. Og *Claus Fasting* og *Lyder Sagen*. I Jahns Konditori gik *Bjørnson* paa Frierfodder hos *Caroline Reimers*, der passede Butikken. Senere, da de var blevet forlovede, flyttede de til hendes Onkels Bageri, der nu er installeret i en af Byens mest elegante Bygninger og hedder *Reimers Konditori*. Dengang var Forholdene mere beskedne. I Bagværrelset sad *Bjørnson* hver Aften i Skumringen og fortalte Spøgelseshistorier, medens alle Bergens Tjenesstepiger under Paaskud af at ville købe Skillingskager og Sukkerkringler stimlede sammen i Butikken for at høre lidt med af Rædslerne. Men ogsaa *Ibsen* gjorde sine Hoser grønne i Kong Oscarsgaden, og dér blev han forlovet med sin *Susanne, Magdalene Thoresens* Datter. En Mand med Sans for Mindetavler maatte i dette Kvarter kunne finde et Eldorado for sin Virketrang. For Bergen er en By fuld af Tradition, gammel Kultur og nobel borgerlig Hygge, en By med et fint Ansigt.

„Han er ikke Nordmand,“ sagde man i gamle Dage, „han er Bergenser.“ Udtrykket beror vist egentlig paa en Misforstaaelse. Oprindelig skal det have sigtet til de bergenske Skibe, der førte deres eget Flag. Men Misforstaaelser af denne Slags fremkommer ikke uden Grund, og en Kendsgerning er det, at Bergenserne — samtidig med at de med Liv og Sjæl er Nordmænd — ogsaa er noget for sig selv.

Det kan nu heller ikke være anderledes. Som Havet skyller Tang op paa Kysten, saaledes har Handelen Aar efter Aar ført nye fremmede Slægter til Bergen. Mangfoldige kendte Navne, som *Kroepelin*, *Konow*, *Lemkuhl* og *Stender*, vidner endnu om den tyske Tid. Men ogsaa Hollænderne har mange Efterkommere ved Vaagen. Man behøver blot at nævne Navne som *Mowinckel*, *van Erpecom*, *de Lange*, *Geelmuyden* og *Blaauw*. Og *Grieg*, maaske det kendteste Navn af dem alle, er skotsk.

Som Lugten paa Bryggerne saaledes er ogsaa Bergenserne selv et Konglomerat af Alverdens Ingredienser. De er brede Købmænd,

Hverdagens nøgterne og praktiske Folk. Men aldrig kedelige. Bergen har ganske vist kun 100,000 Indbyggere og staar i Størrelse tilbage ikke blot for de tre nordiske Hovedstæder, men ogsaa for Gøteborg. Alligevel er det en By af Format, uden Mindreværds-komplekser eller parvenuagtige Tilbøjeligheder. Det bruger man ikke i en gammel, inkarneret Handelsstad med mange Skibe og oversøiske Forbindelser. Indtil ca. 1860 var Bergen Nordens største By. Det kan man endnu mærke paa Indbyggerne. De er Hovedstadsmennesker.

De har deres egen Form. Deres Selvsikkerhed er næsten legendarisk, og deres Slagfærdighed er frygtet. Paa dette Punkt ligner de Københavnerne. De taler et Sprog, der i Tønen heller ikke er saa forskelligt fra det københavnske. Det er smidigt og behageligt. Man hører i Bergen ikke det rullende østlandske *r*, heller ikke det lidt skurrende *r*, som man træffer i Vestlandets øvrige Byer. Den Landbo, som kommer til Bergen og ikke har den rette Stemmeføring, er uhjælpelig en *Stril*. Ordet kan ikke oversættes, men om dets Betydning er man ikke længer i Tvivl, naar man blot én Gang har hørt en Gadedreng udslynge det imod en Kollega. Det er Krigsaarsag.

Det Træk ved Bergens gamle borgerlige Kultur, man helst dvæler ved, er dog Hyggen. Faa Steder er Sansen for Hjemlighed og Selskabelighed saa fint udviklet som i denne gamle Nordhavsby under de høje Fjelde. Midt i den vilde, ugæstmilde Skærgaard ligger under Vintermørke, Storm og Regn Bergen som en sælsom Blomst af Lunhed og Hjertelighed. En bergensisk Købmand, der faar Besøg af fremmede Forretningsforbindelser, inviterer dem ikke paa Restaurant, han tager dem med hjem. En gammeldags Skik, der klæder denne By som ingen anden.

Efter Børstid er Bergenserne altid oplagt til Vin og festlig Lyrik. Paa det gamle Træ-Teater, der er opført i Aaret 1800, men som nu er omdannet til Museum, finder man endnu Støvet af Generationers Festglæde. Ikke blot norske, men ogsaa danske Skuespillere har her frydet det letbevægelige og teaterglade bergenske Publikum. Nu